

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4145/2020
18.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из ..., против туженог Општина Ивањица, кога заступа Општинско правобранилаштво у Ивањици, ради чинидбе, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 41/20 од 17.06.2020. године, на седници већа одржаној 18.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 41/20 од 17.06.2020. године у делу у коме је одбијане жалба туженог и потврђена одлука из става првог и четвртог изреке пресуде Вишег суда у Чачку П 530/17 од 15.10.2019. године.

Образложење

Првостепеном пресудом Вишег суда у Чачку П 530/17 од 15.10.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да отклони опасност од будуће штете на објектима тужиле бр. 1, 2. и 3, саграђеним на кат. парцели .. КО ..., извођењем радова санације клизишта, радове ослобађања објеката од притиска земље и радове изградње армирано-бетонско-потпорног зида, на начин ближе описан у овом ставу изреке пресуде. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 175.316,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 41/20 од 17.06.2020. године жалба туженог је одбијена као неоснована, па је пресуда Вишег суда у Чачку П 530/17 од 15.10.2019. године потврђена у ставовима првом и четвртом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу у коме је његова жалба одбијена, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11... 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је власник три етажe у пословно-стамбеном објекту који се налази на кат. парцели бр. ..., уписан у листу непокретности .. КО Померање тла (клизиште) које проузрокује штету на овим објектима тужиле појавило се током 2006. године. По пријави тужиле, комисија туженог изашла је на лице места дана 13.04. и 12.05.2006. године. Оштећење објекта тужиле поновило се дана 24.06.2011. године, када је општину Ивањица захватила елементарна непогода. Тужили је дана 25.11.2011. године издата употребна дозвола за коришћење објекта након санације објекта, а истог дана тужила је потписала изјаву да се одриче права на накнаду уколико се појаве оштећења од клизишта на објектима за које се издаје употребна дозвола. Првостепени суд је у допуну доказног поступка саслушао тужилу и сведоке - запослене у општини Ивањица ради разјашњења околности у вези појаве клизишта, стања клизне равни током година и утицаја на објекте тужиле.

Код напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови усвајају тужбени захтев којим је тужила тражила да се предузму мере ради отклањања опасности од будуће штете на њеним објектима. Ова одлука је заснована на члановима 46. и 47. Закона о заштити од елементарних непогода и других већих непогода, затим на члану 131. Закона о ванредним ситуацијама и на члану 156. Закона о облигационим односима.

У образложењу ових одлука се наводи да је јединица локалне самоуправе (тужени) пасивно легитимисана у парници у којој се тражи предузимање и финансирање мера заштите од елементарних непогода, односно финансирање потреба заштите и спасавања људи и имовине. Такође се наводи да је тужени према општим правилима о проузроковању штете из Закона о облигационим односима дужан да предузме радње ради отклањања извора опасности.

Становиште нижестепених судова је правилно.

Неспорна је чињеница да се објекти тужиле налазе у зони клизишта, затим да су се прва померања тла догодила 2006. године, те да је клизиште од свог настанка активно о чему су посведочили запослени код туженог-грађевински инспектори који су излазили на лице места. Тужила се више пута обраћала туженом у циљу решавања овог проблема. Ова чињенице указују да је опасност од наступања штете на страни тужиле постојећа и претећа, будући да је клизна равна изнад њеног објекта активна и да сходно томе иста ужива правну заштиту по члану 156. Закона о облигационим односима. Тужени не спори постојање клизне равни изнад објекта тужиле и чињеницу да је клизиште активно, али наводи да не поседује финансијска средства за санацију клизишта већ иста морају бити обезбеђена на републичком нивоу.

Насупрот изнетом, постојање средстава на страни туженог не може бити од утицаја на његову обавезу која јасно проистиче из релевантних одредби Закона о заштити од елементарних непогода и других већих непогода и Закона о ванредним ситуацијама. Посебно су значајни чланови 46. и 47. Закона о заштити од елементарних непогода и других већих непогода којима је прописана превентивна улога јединице локалне самоуправе у циљу заштите људи и материјалних добара од елементарних

непогода, као и обавеза финансирања ових мера. Тужила не може трпети штетне последице у остваривању права и бити изложена опасности за чије отклањање одговара тужени због недостатка финансија на страни тог одговорног лица. Сходно наведеном, пасивна легитимације туженог је постојећа, а јасне и потпуне разлоге у прилог томе дао је првостепени суд.

Начин заштите објекта тужиле тражен је према елаборатима које је тужени наручио од стране друштва „Геопут“ у августу 2009. године и „Геотехника“ у мају 2014. године, а који нису реализовани због недостатка средстава. Примереност мера из ових аката у решавању проблема (извора опасности) није била предмет спорења међу странкама.

Није од утицаја на другачије пресуђење то што се тужила приликом издавања употребне дозволе од 25.11.2011. године (након поновног активирања клизишта, оштећења објекта, затварања од стране грађевинске инспекције и санације) писаном изјавом одрекла права на накнаду уколико се појаве оштећења од клизишта на објектима за које се издаје употребна дозвола. Предмет овог спора није накнада штете због оштећења објекта, већ отклањање извора опасности у циљу спречавања будуће штете, а за које по слову закона одговара тужени.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку пресуђено је као у изреци ове одлуке.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић